

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

2013/2065(INI)

20.9.2013

ARVAMUS

Esitaja: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Saaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Puudega naised
(2013/2065(INI))

Arvamuse koostaja: *Ádám Kósa*

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutaval naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tuletab meelde, et elanikkonna vananemisega suureneb ka eakate puudega inimeste osakaal ja tõenäoliselt puudutab see rohkem naisi, arvestades nende pikemat oodatavat eluiga; rõhutab, et puudega naisi kui ühiskonnagruppi ähvardab suurem tõrjutuse oht ja paljudel juhtudel mitmekordne diskrimineerimine, ja et neil on tööturul vähem võimalusi kui puudega meestel ning samuti väiksem aktiivsus; rõhutab lisaks, et puudega naised töötavad ametites, mis vajavad väiksemaid oskusi, millega kaasneb väiksem vastutus ja madalam palk, kannatavad suure sotsiaalse isoleerituse all ning sõltuvad rahaliselt rohkem perekonnast ja/või hooldajatest, kelle arv üha kasvab;
2. märgib, et igasugune puude ja soo alusel diskrimineerimine on keelatud; rõhutab, et selliste diskrimineerimisaluste kattumine avaldab puudega naistele ja tüdrukutele eriti kahjulikku mõju;
3. kutsub liikmesriike üles vaatama läbi oma seadusandliku ja poliitilise raamistiku seoses puudega naiste ning vaimse alaarenguga ja vaimse puudega naiste osalusega tööturul; rõhutab vajadust võtta puudega naiste jaoks vastu aktiivseid tööturupoliitika meetmeid, mis pakuvad üksikisikutele valikuvõimalusi, kaasa arvatud paindlikku, osalist ja täistööaega, ja kaaluda võimalust soodustada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) teket finantsstiimulite ja muu toetusega era- ja tööelu ühitamiseks; toonitab, et puudega naistel peaks olema võrdne juurepääs rahastamisele väikeste ettevõtete ja muude füüsilisest isikust ettevõtja vormide loomiseks, samuti õigus valida eri liiki tööhõive vahel; ergutab liikmesriike kasutama kogu Euroopa parimaid tavasid; palub tööandjatel teha töökohtades ja töötingimustes mõistlikke kohandusi, et keskenduda rohkem puudega inimeste stiimulitele ja aktiivselt kaasata nad tööturule võimalusega arutada üksikuid diskrimineerimisjuhtumeid töövaidluskomisjonides vastavalt direktiivi 2000/78/EÜ artiklile 5;
4. tuletab valitsustele meelde, et puude alusel diskrimineerimine on keelatud ning kutsub liikmesriike üles tegema seni alles olevate takistuste kõrvaldamiseks kaugeleulatuvamaid jõupingutusi;
5. mõistab hukka asjaolu, et nõukogu ei ole veel viinud lõpule oma tööd nõukogu direktiivi eelnõuga, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtet sõltumata isikute usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest, hoolimata parlamendi 2009. aasta seisukohast; kutsub nõukogu üles tagama, et kõnealune õigusakt võetakse vastu praeguse parlamendi ametiaja lõpuks;
6. kutsub liitu ja liikmesriike üles hõlbustama kõikide kodanike osalemist demokraatlikus protsessis, sealhulgas osalema avalikel kohtumistel ning kasutama hääletamis- ja kandideerimisõigust; palub liikmesriikidel teha kindlaks viisid, kuidas suurendada puudega naiste esindatust ja osalemist otsuste tegemises;
7. kutsub liikmesriike üles kasutama Euroopa Sotsiaalfondi tõhusa vahendina, mille abil

paremini kaasata puudega naisi, sealhulgas noori naisi ja rändajatest naisi ning tüdrukuid kõigis olulistes eluvaldkondades, näiteks selliste meetmetega nagu takistamatu juurdepääs eelkõige tööturule, koolitusele ja (tava)haridusele;

8. märgib, et füüsiliste vaeguste ja puuete kohta kasutatav terminoloogia on erinev ning et meditsiinilises mõttes tuleks rõhku panna pigem puuetele kui vaegustele, nagu seda on tehtud ka ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ja Euroopa Kohtu käsitluses; rõhutab, et tööandjad peaksid keskenduma puudega töötajate ja kandidaatide oskustele ja võimetele;
9. rõhutab, et stereotüüpide vastu on oluline võidelda mitte ainult positiivsete kuvandite esitlemise kaudu, vaid ka inspireerivate eluliste näidete abil, mis näitavad, kuidas puudega naised saavad tänu oma oskustele ikkagi täisväärtuslikku töö- ja eraelu elada, ja hoiduda ühtlasi puudega naistega seotud keelekasutuses, aruteludes ja poliitikas negatiivsete stereotüüpide võimendamisest; kutsub Euroopa Liitu ja liikmesriike üles rakendama puudega naiste tööturule kaasamiseks positiivse diskrimineerimise meetmeid;
10. kutsub liikmesriike üles käsitلهma seksuaalset vägivalda tõsise kuriteona, mille eest võetakse kohtulikult vastutusele, eelkõige puudega naiste ja eriti vaimse puudega naiste puhul, mil tõendamiskohustus peab olema süüdistataval; kutsub liikmesriike samuti üles ennetama ahistamist töökohtadel, kehtestades tulemuslikud ahistamisvastased protokollid kooskõlas direktiivi 2000/78/EÜ kohaldamisega, et vähendada suurt hulka teatatud vägistamise ning seksuaalse ahistamise ja vägivalda ja samuti sundsteriliseerimise juhtumeid eelkõige suurtes asutustes;
11. rõhutab, et tõketeta keskkonna ja juurdepääsetavuse osas hõlmab kaasav disain kui innovaatiline lähenemine nii arhitektuuri kui ka teenuseid, mis vastavad paremini kõikide inimeste vajadustele puudest hoolimata ning mis edendavad säästvamaid ja kaasavamaid elustiile; rõhutab, et interneti kättesaadavus, sealhulgas juurdepääs IKT oskustele, võib olla kasulik mitte ainult nägemispuudega inimeste, vaid ka teist laadi puudega inimeste jaoks ning et kurtidele ja vaegkuuljatele, kes kasutavad viipekeelt, eriti vanemaealistele vaegkuuljatele, tuleks pöörata rohkem tähelepanu, kuna nende arv ja osa ühiskonnas on Maailma Terviseorganisatsiooni hinnangul kasvamas; kutsub liitu ja liikmesriike seepärast üles jagama innovaatilise disaini näiteid ning tegema koostööd standardimise valdkonnas;
12. märgib, et puudega inimeste hariduse ja kutseõppega tegeldakse mõnes liikmesriikides eraldi ja puudulikult; rõhutab puudega naiste kaasamise tähtsust tavaharidus- ja kutsesüsteemidesse kõigil juhtudel, kui puue sellist kaasamist võimaldab;
13. toonitab vajadust toetada rändajatest puudega tüdrukuid ja naisi nende oskuste ja potentsiaali arendamisel kutseõppes ning anda neile võimalusi sobiva töökoha leidmiseks;
14. kutsub nii liitu kui ka liikmesriike üles toetama lisaks puudega vanemaid ning eelkõige puudega emasid või puudega laste emasid ja pöörama erilist tähelepanu nende raskele olukorrale tööturul, säilitades või luues nende vajadustele paremini vastavaid teenuseid ning töötades välja positiivseid peavoolumeetmeid, võttes nõuetekohaselt arvesse asjaolu, et puudega naiste ja tüdrukute seas esineb keskmisest kõrgem kirjaoskamatus määr, madalam haridustase, väiksem tööturul osalemise määr ning nende tööga kaasneb väiksem vastutus ja madalam palk;

15. tuletab meelde, et iga samm naise elus hõlmab mitte ainult võimalusi, vaid ka vastutust, ning et selles mõttes peavad naised sageli kandma ebaproportsionaalselt suurt koormust seoses raseduse ja sünnitamisega, kui nad peavad kogema raseduse negatiivseid tagajärgi, eriti juhtudel, kui isad ei võta vastutust ega panusta oma laste heaolusse ja elukäiku, vaid eiravad neid; tuletab meelde, et perekonnas peaksid mõlemad vanemad jagama võrdselt samu ülesandeid, kui nad ei ole eelnevalt ja vastastikuselt teisiti kokku leppinud;
16. toonitab vajadust austada naiste õigusi ilma igasuguse diskrimineerimiseta, eriti puudega naiste õigust võrdsele ja piisavale juurdepääsule arstiabile ning toetusele raseduse ajal ja sellele järgnevalt, ning õigusi tööturul seoses sünnitus- või lapsehoolduspuhkusega ja sotsiaalteenustega; rõhutab, et tingimused peaksid olema kõigis liikmesriikides kõrgeimal tasemel ega tohiks olla puudega naised diskrimineerivad; toonitab, et õigused ja teenused peaksid olema kättesaadavad ELi sisse rändavatele puudega naistele, olgu töötajatena või neid saatvate partneritena;
17. nõuab, et soolise võrdõiguslikkuse ja puude mõõdet võetaks arvesse kõigis liidu poliitikavaldkondades; nõuab noorte puudega naiste abistamise erimeetmete lisamist liidu ja liikmesriikide noorte tööpuuduse vähendamise ettepanekutesse.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	18.9.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 33 -: 0 0: 6
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Frédéric Daerden, Karima Delli, Sari Essayah, Richard Falbr, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Andrea Zanoni
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Claudette Abela Baldacchino, Georges Bach, Jürgen Creutzmann, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Ria Oomen-Ruijten, Antigoni Papadopoulou